

Amsterdam, 30 maart 2020

Geachte minister Van Engelshoven,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van de door u voorgenomen maatregelen aangaande de culturele sector. Als ACT, de acteursbelangenvereniging, aangesloten bij de Creatieve Coalitie, juichen wij alle oplossingen met betrekking tot de culturele sector van harte toe. Wij begrijpen dat de werkgevers in de sector voor grote uitdagingen staan in deze lastige tijden van COVID-19. In uw brief heeft u dan ook een groot aantal specifieke maatregelen genoemd om de werkgevers te steunen.

Helaas geldt dat veel minder tot niet voor de werknemers. Met name de ZZP'ers in onze beroepsgroep ondervinden veel acute problemen in deze crisis. Tot onze teleurstelling zagen wij in uw brief bij de te nemen maatregelen geen specifieke oplossing voor het grootste deel van de acteurs. Vandaar deze brandbrief met het dringende verzoek om extra aandacht met betrekking tot de specificering van de maatregelen.

Wij vragen uw aandacht voor 3 categorieën die wij onderscheiden in onze beroepsgroep:

1. Acteurs die werkzaam zijn als ZZP'er met een lopend contract in deze periode.
2. Acteurs die doorgaans middels korte loondienstverbanden werkzaam zijn.
3. Acteurs die werkzaam zijn als ZZP'er zonder lopend contract in deze periode.

U stelt dat u door het Rijk gesubsidieerde instellingen en makers ruimte geeft om zich te richten op de zaken die nu belangrijk zijn voor de voortzetting van hun praktijk.

Daarbij is niet gespecificeerd dat de betreffende instellingen een **betalingsverplichting** hebben jegens acteurs uit categorie 1 en 2. De werkgevers worden nu slechts opgeroepen om de met freelancers en ZZP'ers gemaakte afspraken na te komen. Er is niets dat deze maatregel waarborgt en de betaling aan opdrachtnemers garandeert.

Evenmin is er een plan dat deze kosten voor de werkgevers gecompenseerd zullen worden vanuit het Overbruggingsfonds. Zo is het voor veel werkgevers (zeker de niet-gesubsidieerde vrije producenten) bijzonder lastig om aan deze oproep gehoor te geven.

Bovendien hebben de acteurs uit categorie 2 met nog een heikele situatie te maken.
Een voorbeeld:

Nick is nu 5 jaar werkzaam als acteur.

Hij is steeds in kort loondienstverband werkzaam voor verschillende theater- en filmproducenten. Hij draagt alle premies voor een sociale zekerheid maandelijks af. Zo hoopt hij een arbeidsverleden op te bouwen, zodat hij van de WW gebruik kan maken als dat nodig is. Immers, het werk van een acteur is niet aaneensluitend.

Tien dagen na zijn laatste voorstelling van de musical waar hij avond aan avond in had gestaan ging Nederland op slot vanwege de coronacrisis. De volgende klus van Nick zou een week later beginnen. Voor het eerst wil Nick gebruik gaan maken van zijn rechten op WW. Maar omdat hij in de afgelopen 8 maanden niet genoeg arbeidsverleden heeft opgebouwd (tenminste 26 weken) kan hij nu geen gebruik maken van de WW en zit hij van de een op de andere dag zonder geld.

Wij vragen met klem of er voor acteurs als Nick ruimte gecreëerd kan worden binnen de maatregelen. Veruit de eenvoudigste manier is dat er door hen ook gebruik gemaakt kan worden van de TOZO-regeling.

Voor categorie 3 is er uiteraard de TOZO-regeling. We hebben goede hoop dat op korte termijn deze regeling op een adequate manier in werking zal treden. Echter is ons niet duidelijk voor hoe lang deze regeling geldt. In onze beroepsgroep zal het niet mogelijk zijn om meteen na 1 juni weer aan het werk te gaan. ZZP'ers in onze branche zijn geheel afhankelijk van gezelschappen, theaters en andere podia. Of wij ons werk kunnen uitvoeren hangt af van wanneer zij hun zaken weer op orde hebben.

Ook vragen wij ons af hoe u de hoogte van de bedragen heeft bepaald.

De bedoeling van het kabinet is om de inkomens enigszins op peil te houden en zodoende de economie draaiende te houden (voor de werkgevers bestaat er nu 90% compensatie via de NOW-regeling).

Met de bedragen in de TOZO-regeling (€1050 voor een alleenstaande, €1500 voor mensen met een gezin) is dat niet mogelijk. Juist in deze maanden wordt door veel acteurs het meeste geld verdiend. Veel films en tv-series worden gedraaid in het voorjaar. De repetities voor alle producties in de zomerfestivals gaan juist nu van start. Met deze inkomsten verdienen veel acteurs het grootste deel van hun jaarloon.

Nu dat wegvalt dreigen er veel acteurs failliet te gaan.

We zijn een kwetsbare doelgroep, veelal actief als ZZP'er. Niet omdat we dat verkiezen boven (vaste) loondienst, maar omdat het zo gegroeid is. De praktijk dwingt ons hiertoe. Door de forse bezuinigingen in onze sector vanaf 2008 zijn veel acteurs met een vast dienstverband bij toneelgezelschappen ontslagen. Dezelfde acteurs werden weer teruggevraagd per project, dus steeds in een kort dienstverband, vaak als ZZP'er.

Het kabinet stelt dat deze uitzonderlijke tijd om uitzonderlijke maatregelen vraagt. Daar zijn wij het roerend mee eens. Wij roepen u en het kabinet dan ook op om de acteurs financieel overeind te houden, zodat wij na de crisis wederom mee kunnen doen en bijdragen aan een gezonde economie en het hooggewaardeerde theater-, film-, en televisielandschap.

Het bestuur van ACT,

Anna Drijver, voorzitter
Manoushka Zeegelaar Breeveld
Malou Gorter
Reinout Bussemaker
Rein Hofman
Christopher Parren